

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Antonii Mvsae Brasavoli Medici Ferrariensis Examen
omnium Trochiscorum Vnguentorum, Ceratorum,
Emplastrorum, Cataplasmatumque, & Collyriorum**

Brasavola, Antonio Musa

Venetiis, MDLI

Vnguentum pro Scabie XXVIII

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70720](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70720)

BRASAVOLI

Seminis lini	}	Singulorum lib. II.
Foenugraeci		
Cerae	}	Singulorum lib. I.
Scillae		
Colophoniae	}	Singulorum unc. III.
Resinae		
Terebinthinae	}	Singulorum unc. III.
Chalbani		
Gummi hederæ	}	

Radices & semina per triduum aquæ infunde, quarto die lento igne in uaso æneo stagnato ad consumptionem aquæ decoque, & fortiter per linteolum cola, deinde in succi libras quatuor oleum infunde, et ad consumptionem succi decoque, iterum cola, deinde ceram adde, liquefactisq; gūmi adhibe postremū colophoniae puluerem, & resinæ, tepefactum repone ad usum. optarem ergo ut hoc ordine, hisq; ponderibus tuū dialthææ unguentum parares, atq; seruares. SE. Hoc surdo non cantauerit. BRAS. Arbitror Nicolaum Propositum ab hoc Alexandrino omnia quæ scripsit desumpsisse, ut in multis alijs planum est compositionibus, quas ad uerbū refert Propositus. At alia moliri unguentorum genera tempus iam imminet.

SENE X.

XXIII.

Vnguentum pro Scabie in mea scheda ordinem succedit. BRASAVOLI. Arbitror nullum esse Ferrariae pharmacopolam, qui idem cum alio conficiat pro scabie unguentum, immo neq; Venetijs, neq; Patavij neq; Bononiae idem est apud omnes conficiendi modus. SE. Difficile igitur erit tot unguentorum genera explicare.

BRAS.

BRAS. Non quidem difficile, sed longū, atq; prolixū
tamen non grauabimur tot referre huius unguenti com-
positiones quot extant apud pharmacopolas, tu uero à
tuo incipito unguento. SE. Ego Mesue compositionē
feruo. BRAS. Illam referto. SE. Iam refero.

Recipe axungiae unc. V.

Olei laurini	} Singulorū drach. II.
Argenti uiui	
Cerae mundae	
Thuris albi puluerizati	

Salis communis drach. VIII

Succi plantaginis	} Ad libitum.
Fumi terrae	

Ita uero confice. Ceram & axungiam nouam à sua char-
tilagine expurgatam, et oleum laurinum in ollam pone
cum succis, et ad ignem appende, bulliantq; donec lique-
scant, & adde salis communis puluerem olibani, & ma-
stiches in eadem quantitate, et bulliant usq; ad perfectā
decoctionem, postea ab igne remoue, & adde mercuriū
saliua extinctum, & modico olei praedicti, spatulaq;
probe misceto, & unge manuum palmas uesperis, quan-
do itur dormitum usq; ad octo dies. BRAS. Omnia
unguentorum genera quae argentum uiuum recipiunt,
& quae argentum sublimatum semper mihi displicuere,
in morbis tam leuibus, ut est scabies, secus est de gallica
scabie: nam sunt eiusmodi unguenta non tantum uehe-
mentissima, sed & periculosissima. contēpleris tu qua
uehementia praeditum sit eiusmodi unguentum si so-
lum palmis inūctis, à scabie quae in pedibus est, & alijs
f iij partibus

partibus hominem liberat. SE. Arbitror esse uehementissimum unguentum illud quod à tam remotissimis partibus affectum aliquem sanat, quas nec per longum spatium attingit. BRAS. Cum eram scholasticus, & modo huc, modo illuc uagarer, scabie frequenter correptus fui, at quia nō poteram nec tantillum incōmodum illud ferre, modo uno unguento in sanitatem restitutus sum, modo alio. at quia inungi egre ferebam, propterea uti coepi axungia suilla, & argento uiuo solis, et manuum pulsus tantum mihi inungebam, sanitatiq; restituebar. tamen sunt et nonnulli Ferrariae pharmacopola qui sequentem parant pro scabie compositionem, quam uocant unguentum ad pulsus pro scabie.

Recipe butyri recentis lib. I.

Saponis nigri unc. VI.

Argenti sublimati unc. I. & semis

Cerussæ unc. IIII. et semis

Olei laurini

Terebinthinae

} Singulorum unc. IIII.

Itaq; cōficiunt. oleum, accipiūt, terebintinam, saponē, & butyrum, simulque dissoluunt, & cum liquefactum fuerit in mortariū inijciunt, et pulueres addunt, simulq; agitant, addendo pulueris iridis unciam semis, miscent, inungi iubēt hi pharmacopola manuum pulsus, et pedū iuxta ignem uesperis cum dormitū itur, tamen quicquid sit his unguentis nunquā uti debemus, nisi corpus probe prius expurgatum fuerit, & in uictu is qui inungitur probe se regat. SE. Et hoc etiam uehemens unguentū esse uidetur. BRAS. Nonnullos uidi quibus unguentorum generibus inuncti maximam materierum copiam expuere,

expuere, et eisdem gingiuae exulceratae sunt, ut illis cōtingit qui pro gallica scabie sananda inunguntur. S E.
 Alias percurramus huius unguēti cōpositiones. B R A.
 ut lubet, nam nonnulli sunt qui hac utuntur.

Recipe Butyri recentis lib. I. unc. IIII.

Terebinthinae lotae unc. IIII.

Olei rosacei unc. VI.

Saponis nigri unc. IX.

Cerussae } Sing. unc. III.
 Iridis }

Argenti sublimati unc. semis.

Styracis liquidae unc. III.

Succi aranciorum unc. IIII.

Misce. S E. Idem cum praecedenti uideat esse unguētum.

B R A S. Immo si probe contempleris longe differt: sunt tamen qui simile ferē cum praecedenti faciunt: uerum in aliquo etiam differunt, nam ita conficiunt.

Recipe Butyri recentis lib. II. unc. IIII.

Saponis nigri lib. I.

Argenti sublimati unc. I. et sem.

Cerussae unc. VIII.

Iridis unc. III.

Misce, et fiat unguentum secundum artem.

Sūt alij qui ita cōficiētes, ut sequitur, à praedictis aliquo modo differunt.

Recipe Butyri recentis lib. II. unc. IIII.

Saponis nigri lib. I.

Argenti sublimati unc. II.

Cerussae unc. VIII.

Iridis puluerizati unc. III.

Styracis

BRASA VOLI

Styracis liquidæ unc. II. & sem.
 Misce, & fiat unguentum.
 Alij uero ita parant.
 Recipe Butyri recentis aqua rosacea loti unc. II. et sem.
 Pulueris ceruffæ drachm. X.
 Olei laurini drachm. II.
 Argenti sublimati drachm. I.
 Salis triti drachm. I. & sem.
 Camphoræ scrup. I.
 Succu aranciorum quantum sufficit.
 Misce, & fiat unguentum secundum artem.
 Alij ita conficiunt, & seruant.
 Recipe Butyri loti lib. I.
 Terebinthinæ unc. II.
 Albumina ouorum numero quatuor.
 Salis gemmæ unc. III.
 Iridis unc. II. & semis.
 Ceruffæ unc. IIII.
 Misce, & fiat unguentum secundum artem.
 Alij ita conficiunt ut sequitur.
 Recipe saponis nigri
 Terebinthinæ } Singulor. lib. I.
 Ceruffæ }
 Butyri unc. IX.
 Olei laurini } Sing. uunc. III.
 Rosacei }
 Cerae unc. I.
 Misce, & secundum artem fiat unguentum.
 Alij ita conficiunt.
 Recipe terebinthinæ lotæ unc. VIII.

Butyri

Butyri recentis unc. VI.

Salis communis unc. I.

Succi aranciorum } Singulor. numero IIII.
Vitella ouorum }

Ceræ albæ unc. I.

Misce, & fiat unguentum secundum artem.

Alij hoc seruant.

Recipe butyri recentis lib. VII.

Saponis nigri lib. III.

Argenti sublimati unc. IX.

Cerussæ pinsæ lib. II.

Pulueris iridis unc. IX.

Styracis liquidæ unc. VIII.

Olei rosacei quantum sufficit.

Misce, & fiat unguentum secundum artem.

SE. Aliqui uocant hoc unguentum sancti Francisci.

BRAS. At illud sancti Francisci simul recipit & argenti iiii uncias quatuor. Alij uero & hoc seruant.

Recipe Terebinthinæ aqua rosacea lotæ unc. II.

Terræ camelli drach. III.

Cerussæ unc. I.

Lithargyrii unc. I. & sem.

Pinguedinis suis recentis unc. IIII.

Misce, & fiat unguentum in mortario absq; cera cum oleo rosaceo quantum sufficit, & aceto in pauca copia.

Si uero huic scabiei intensus sit commixtus pruritus, addunt succi plātiginis unc. III. Si uero scabies sit multum humida, & ab ea multa emanet materia additur.

Succi lapatij unc. II.

Sulphuris unc. I.

Misce

BRASAVOLI

Misce, & præscriptum conficiatur unguentum.

Alij hoc seruant.

Recipe Saponis nigri lib. I.

Axungie suillæ unc. VI.

Helleb. nigri unc. VIII.

Sulphuris uiui unc. VI.

Salis nitri

Aluminis rochæ

usti

Singulorum unc. sex.

Salis communis

Terebinthine

Argenti sublimati. unc. III.

Terræ camelli. unc. III.

Misce, & cum oleo laurino quātum sufficit conficiatur.

SE. Vidi qui ad canes sanandos hoc uterentur unguēro.

BRASA. Tanto facilius homines in sanitatem restituet, quorum pelles sunt minus duræ. sed & alios audias ita conficientes.

Recipe olei communis lib. II.

Axungie suillæ recentis lib. II. & semis

Cerussæ

Salis communis

Singul. lib. I.

Terebinthine

Argenti uiui extincti

Sing. lib. semis

Argenti sublimati unc. III.

Ceræ albæ unc. V.

Misce, & fiat unguentum secundum artem. Neq; alterius pharmacopole unguentum præteribo, quanquam pauper sit.

Recipe olei laurini unc. III.

Thuris

Thuris albi }
Cerae mundae } Singul. unc. II.

Pulueris iridis }
Euphorbij } Singulorum unc. I. & semis

Argenti uiui saliuā mortificati unc. II.

Pinguedinis suis mundae unc. V.

Salis communis triti unc. VIII.

Succi plantaginis }
Fumiterrae } Singulorum quantum lubet.

Misce, & fiat unguentum secundum artem. SE. Vn-
guētū Mesue uidetur, quo pulsus inunguntur. BRAS.
Possunt quidem pulsus inungi, & affecti in sanitatem
restituuntur, uerum Mesue unguentum non est, quoniā
neq; Iridis, neq; euphorbij puluerē recipit Mesue un-
guentum. tamen te admonendum esse uolo, quod nunq̄
seruare debeas eiusmodi unguentum, quāquam mirifice
sanet, et pharmacopola ille qui hoc conficit unguentum
ex ipso uiuat, nam arbitror aliud unguentum nunquam
uendere pauperculum illum, prater istud. extant &
alij qui hoc quod sequitur conficiunt, quod ab alijs in
pondere saltem differt.

Recipe argenti sublimati unc. III.

Saponis nigri lib. I.

Butyri recentis lib. II. unc. III.

Cerussae puluerizatae unc. VIII.

Iridis unc. III.

Styracis liquidae unc. III.

Misce. Alij uero ita parant.

Recipe cerussae }
Butyri } Singulorum lib. III.

Terebinthinae

BRASAVOLI

Terebinthina } Singulorum lib. II. unc. III.
 Salis }
 Sublimati unc. VIII.
 Olei communis lib. I. unc. II.

Misce, & fiat unguentum secundum artem. S E. Ignoro an tot sint Ferrariae pharmacopole, quot unguentorum genera retulisti. BRAS. Tot profecto sunt, & etiam plures, sed admiratione afficior cum tot sint, cur duo saltem, aut tres eandem non habeant compositionem, quam illae omnes mihi displiceant compositiones, quae argentum uiuum recipiunt, & argentum sublimatum. propterea in scabie duplici unguentorum genere in praesentiarum utor, & semper mulieres doceo quomodo conficere debeant, ut pharmacopolis parum proficiat in hoc unguento. unum unguenti genus ex terebinthina conficio, itaque mulieres facere iubeo. Accipiant terebinthinae unc. III. quam aqua padana decies lauent, & denique aqua fumi terrae, postea vitellum unum ouorum addatur, butyri recentis unc. I. prius tamen butyrum sit aqua rosacea lotum, salis communis unc. semis, succi limonum, seu arantiorum quantum sufficit ad omnia incorporanda, & liquidiora reddenda. quandoque cum est intensior scabies, ne reperiatur, succum limonum, uel arantiorum abijci iubeo, & ipsorum loco rosaceum omphacini accipi: cum uero scabies pinguis est, & multam emittat materiam, addi iubeo

Pulueris radicum iridis }
 Hellebori nigri } Singulorum drach. I.
 Lithargyrii auri }

Misce. omnes hoc unguento sanantur, si ter, aut quater uesperis

uesperi cum itur dormitum apud ignem inungatur, nul-
 lusq; est, qui quinta saltē inunctione in sanitatē non re-
 stituatur, hocq; tuto fit, absq; aliquo timore in aliquod
 discrimen incidendi, in quod incidunt qui absq; magna
 expurgatione, ex alijs unguentorū generibus inungun-
 tur, quæ sublimatum, aut argentum uiuum, aut minera
 le aliquod recipiunt. SE. Arbitror omnino esse unguē
 tum tutissimum. BRAS. Sed & alio etiā saluberrimo
 utor unguento quod in tribus uicibus hominem sanat, et
 redolet. SENEX. Me illud edoceas, ni tibi graue sit
 BRAS. Iubeo accipi sulphuris uiui unc. II. quod in le-
 uigatissimum puluerem reducatur, postea iubeo laridū
 recens sumi, non rancidum, neq; putridum, & quod
 ipsius est tenue cultro abradatur, quod in tāta habeatur
 copia ut cū sulphure misceri possit, postea in mortario
 bene misceantur, & addantur salis drach. II. quāquam
 & absq; sale in sanitatem restituat, deinde

Recipe serpilli recentis

Mentæ

Saluæ

Maioranæ

Singulorum unc. semis

Misce, et in eodē pinsantur mortario quoad omnia sint
 probē mixta, et in unum corpus redacta. hoc est unguē
 tum odoratum, quod tribus diebus in sanitatē restituit,
 uesperi totum corpus apud ignem cum itur dormitum
 inungendo. quandoq; ex sulphure, oleo, & sale confici
 iubebam, sed nimis foetebat, & carnē præterea per ali-
 quod tempus nigram reddebat. addo nonnunq; unguēto
 illo ex herbis odoratis styracem calamitā, quamuis illo
 non indigeat. SE. Cum essem Venetijs uidi aliquos in
 mari

mari natantes, qui scabie liberati sunt. BRAS. Non-
 mirum, quia aqua illa salsa est, et sal scabiei obsistit, im-
 mo si muria sola scabiosus quispiam se lauet sanitati resti-
 tuitur. cum essem puer memini matrem meam linimen-
 tum pro scabie ita parasse (nunc ipsius uocabulis, et or-
 dine utar) Recipe olei rosacei quantitatem quæ duo-
 bus quadratibus uēdi solet, litargyrii auri quantitatem
 quæ uno quadratē uēditur, aceti ad dimidium olei, salis
 puluerizati cochlear unum, postea iubebat parumper
 ebullire, quoad modice inspissaretur, tribus diebus in-
 ungi iubebat, & sanitati restituebantur. SE. Non de-
 bet esse ingrati odoris. BRAS. Non profectò, redolet
 acetarium. quandoq; confici iubebat ex oleo simplici, et
 non rosaceo. sed audias nouum modum, quo ego quādoq;
 scabiē fugauī: iubebā singulo uesteri magnū ex lactuca
 acetarium mihi parari, quod solum in cœna comedebā,
 postea acetum illud quod in lance relinquebatur serua-
 bam, & cum ibam dormitum eo me inungebam, nec (cū
 esset æstus) calefaciebā: in quatuor alternatis diebus sa-
 nitati restitutus sum. SE. Non est etiam prater unguē
 torū naturā, cū oleū accipiat, acetū, et salem quæ omnia
 scabiei conueniunt. BRAS. Alter est modus liberandi
 se à scabie absq; inunctione, sed per solam uictus rationē
 modice edēdo, et cibi sint potius olera frigida ī minutis-
 si, et aceto quā carnes, & pisces, uinū bibatur dilutis-
 simum, ego in spatio uiginti dierum à scabie euasi cum
 hoc uictus genere. SE. Inungi potius uoluerim, quā
 in tam tenui uictu per uiginti dies perseuerare. BRAS.
 Adeo mihi displicebat inungi, ut nihil uideretur mole-
 stum, modo inūctionem euitarem, nam & si odoratum
 fuisset

fūisset unguentum inungi sumopere displicebat, & nūc
 (si contingeret) displiceret. quandoq; illi meo unguento
 cum herbis odoratis cinerem misceri iubeo, quādo sca=
 bies pinguis est, et multa materia abundat. Non ambigo
 si omnia in medium afferre tētaremus quæ ab antiquis,
 & recentibus de scabie scripta sunt, diem potius quam
 rei materiam defecturum.

SE N E X.

XXV.

Hanc ob causam Constrictiuum unguentum contemple=
 mur. B R A S. De quo constrictiuo uerba facis: nā nul=
 lus est qui unguētum ita uocatum seruet, sed omnes cum
 indicitur, accipiunt constrictiuum uocatum puluerem,
 de quo agemus suo loco, et ex cera, resina, et oleo unguē=
 tum cōficiunt. S E. Ego autem loquor de unguento sto=
 machali constrictiuo. B R A S. Illud igitur referto.
 S E N. Ita conficitur.

Recipe corallorū rubrorū	}	Singul. drachm. IIII.
Alborum		
Sādalorum rubrorum	}	Singular. scrup. IIII.
Alborum		
Acatie	}	Singulor. scrup. IIII.
Nucum cyparissi		
Balaustrarum		
Myrtillorum		
Summachiorum		
Rosarum rubrarum		
Thuris	}	Sing. unc. IIII.
Mastiches		
Olei myrtini		
Cotoneorum		

Olei